

Platforma electorală a candidatului independent
pentru funcția de președinte al Republicii Moldova
IRINA VLAH

O Moldovă puternică înseamnă regiuni puternice

**Programul meu.
Partea 1 Garanția păcii**

Pentru a salva țara și a-i asigura un prezent și un viitor demn, voi implementa un amplu program național, bazat pe 10 priorități. Acestea reies din problemele reale cu care se confruntă cetățenii Republicii Moldova, iar soluțiile pe care le voi implementa în calitate de Președinte al Republicii Moldova au fost consultate cu oamenii și sunt susținute de către ei.

1. Asigurarea păcii – prioritate absolută

Pacea este cea mai mare valoare pe care o au la moment cetățenii Republicii Moldova. Asigurarea păcii va fi pentru mine, în calitate de Președinte al Republicii Moldova, o prioritate absolută. Pentru aceasta voi întreprinde următoarele acțiuni:

- Voi solicita recunoașterea internațională a statutului de neutralitate al Republicii Moldova la nivelul Organizației Națiunilor Unite și NATO. Recunoașterea internațională a neutralității exclude orice implicare a Moldovei în scenarii militare străine.
- Voi elabora și voi propune o concepție a politicii externe, axată pe construirea relațiilor de prietenie cu marile puteri ale lumii, în interesele statului nostru. Nu voi permite implicarea țării noastre în conflicte militare străine.
- Voi elabora Strategia națională de securitate, care se va baza pe neutralitate, pace și relații de prietenie cu marile puteri ale lumii. Moldova nu are și nu poate avea dușmani externi.
- Voi propune tuturor partidelor politice semnarea Pactului pentru pace. Pacea în Moldova va deveni un scop care va uni clasa politică și societatea.

- Voi veni cu inițiativa creării, pe lângă Președintele Republicii Moldova, a Comitetului civic pentru pace. Personalități ilustre, reprezentanți ai societății civile vor monitoriza riscurile, vor veni cu recomandări pentru a consolida pacea în societate;
- Voi stopa procesul inutil de militarizare accelerată a Republicii Moldova. Sumele enorme care se cheltuiesc în acest sens le voi îndrepta spre necesitățile sociale;
- Voi asigura pacea și armonia în societate. Drepturile lingvistice și culturale ale tuturor etniilor care locuiesc în Moldova vor fi protejate;
- Voi accelera procesul de reglementare a problemei transnistrene, exclusiv pe cale pașnică și având la bază garanții puternice de pace;

Voi asigura armonia interetnică, bazată pe respect reciproc, pe recunoașterea, păstrarea și promovarea tradițiilor și valorilor culturale ce definesc etniile care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova. Armonia interetnică va fi și ea o piatră de temelie în procesul de asigurare a păcii în Moldova.

Programul meu. Partea 2. Stoparea crizei demografice

Pentru a salva țara și a-i asigura un prezent și un viitor demn, voi implementa un amplu program național, bazat pe 10 priorități.

Acestea reies din problemele reale cu care se confruntă cetățenii Republicii Moldova, iar soluțiile pe care le voi implementa în calitate de Președinte al Republicii Moldova au fost consultate cu oamenii și sunt susținute de către ei.

Criza demografică este cea mai mare problemă a Republicii Moldova. Noi vom putea realiza reforme care să stopeze consecințele crizei demografice. Pentru a depăși catastrofa demografică, voi întreprinde următoarele acțiuni urgente:

- Voi institui, pe lângă Președintele Republicii Moldova, Comitetul național pentru populație, care va monitoriza și evalua profesionist situația privind criza demografică;
- Voi elabora și voi propune Strategia națională de stopare și ameliorare a efectelor crizei demografice;
- Voi elabora și voi propune Strategia națională de stimulare a natalității;
- Voi elabora și voi propune un amplu pachet de măsuri legislative pentru crearea condițiilor optime de revenirea acasă a cetățenilor din diasporă, pentru stimularea implicării lor în economia națională prin facilitarea procesului de lansare a micilor afaceri, în special în mediul rural;
- Voi elabora și lansa Programul național „Moldova renaște” cu accent pe readucerea la viață a satelor, care astăzi sunt cele mai afectate de criza demografică.

Partea 3. Revenirea de la dictatură la democrație

Regimul Sandu - PAS a călcat în picioare democrația și a alunecat în dictatură. Uzurparea puterii, persecutarea opoziției, închiderea unor instituții de presă inacceptabile sunt principalele „realizări” ale regimului în ultimii 4 ani. Pentru a readuce democrația în Moldova voi întreprinde următoarele acțiuni:

- Voi scoate Procuratura Generală de sub control politic și voi solicita să fie investigată uzurparea puterii în stat și atacurile împotriva democrației comise de regimul Maiei Sandu;
- Voi propune instituirea unei instanțe specializate pe crime împotriva democrației;
- Voi cere anularea tuturor deciziilor antidemocratice ale regimului Maiei Sandu și reabilitarea celor care au fost direct afectați de respectivele decizii;
- Voi elabora și voi propune un pachet legislativ cu accent pe înăsprirea pedepselor pentru cei ce comit crime împotriva democrației;

Voi institui, pe lângă Președintele Republicii Moldova, un Comitet pentru apărarea democrației, care va include personalități cunoscute din diverse domenii relevante.

Partea 4. Politică externă echilibrată, bazată pe interesele reale ale Republicii Moldova

În anii de guvernare ai regimului Maiei Sandu politica externă a Republicii Moldova a fost transformată într-un instrument de promovare a intereselor guvernării. Au fost complet ignorate interesele reale pe care le are Republica Moldova. În politica externă, Republica Moldova trebuie să se conducă de principiul: „Țările mari fac politică mare, iar țările mici - politică deșteaptă”. Pentru a asigura o politică externă echilibrată, bazată pe interesele reale ale Republicii Moldova, voi întreprinde următoarele acțiuni:

- Voi redimensiona colaborarea cu Uniunea Europeană. Integrarea europeană să nu fie doar o lozincă, dar un proces responsabil de preluare și implementare a unor standarde care sunt necesare pentru a asigura un înalt nivel de democrație și prosperitate cetățenilor săi;
- Voi intensifica colaborarea cu Organizația Națiunilor Unite, cu Consiliul Europei și cu Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa atât prin preluarea bunelor practici pe care le au aceste organizații în materie de democrație, dezvoltare și securitate.
- Relațiile cu Statele Unite ale Americii și cu Rusia vor fi de parteneriat strategic și vor avea la bază interesul și respectul reciproc;
- Relațiile cu statele CSI vor porni de la interesele reale ale agenților economici față de piețele din respectivele state, dar și de la interesele cetățenilor, în special a celor care muncesc în aceste state;
- Relațiile cu Ucraina și România vor fi de bună vecinătate, așa cum o cer interesele cetățenilor;
- Voi pune un accent deosebit pe calitatea corpului diplomatic. În funcțiile de ambasadori și consuli vor fi promovați doar profesioniști, dar nu exponenți ai cercurilor politice;
- Voi veni cu un set de propuneri concrete pentru a promova diplomația economică. Misiunile diplomatice ale Republicii Moldova peste hotare vor deveni promotori eficienți ai intereselor economice ale țării noastre.

Partea 5. Justiție independentă și profesionistă

Justiția este unul din domeniile care a avut cel mai mult de suferit în anii de guvernare ai regimului Maiei Sandu. Guvernarea a eliminat profesioniștii și a introdus mecanisme

folosite în procesul de pretinsă reformare (pre-vettingul și vettingul), care au făcut posibile mai multe abuzuri. În rezultat, oamenii nu mai au încredere în justiție. Pentru redresarea situației, voi întreprinde următoarele acțiuni:

- Voi institui o comisie națională, care va efectua o evaluare a sistemului de justiție și care va veni cu recomandările de rigoare;
- Voi cere Procuraturii Generale să investigheze activitatea tuturor persoanelor care s-au ocupat în ultimii ani de pretinsa reformă a justiției.
- Voi prezenta Parlamentului conceptul unei autentice reforme a justiției, care va fi coordonat prealabil și consultat cu juriști cu renume și reputație ireproșabilă;
- Voi iniția procesul de modificare a Constituției în vederea onorării angajamentului Republicii Moldova asumat în fața Consiliului Europei de acordare procuraturii a statutului pe care trebuie să-l aibă într-un stat de drept modern. Astfel, Moldova va putea fi exclusă din procedura de monitorizare a Consiliului Europei în care se află de aproape 30 de ani;
- Voi veni cu demersurile către Consiliul Europei să delege un grup de experți care să asiste Republica Moldova în procesul de reformare a justiției;
- Voi iniția un proces de consultări cu cetățenii la tema unei eventuale introduceri a sistemului de alegere a judecătorilor direct de către cetățeni.
- Voi propune o nouă modalitate de desemnare a judecătorilor Curții Constituționale, astfel încât factorii decizionali politici să fie excluși din acest proces, ceea ce va spori independența Înaltei Curți.

Partea 6. Luptă reală cu corupția

Principala promisiune a Maiei Sandu și a PAS a fost eradicarea corupției. În realitate, ei doar au preluat vechile scheme.

Despre marea corupție se vorbește deja deschis în contextul tarifelor de achiziție a gazelor naturale, a implementării proiectelor de infrastructură etc. Iar mica corupție, potrivit datelor oficiale, numai în primele șase luni ale anului curent, a crescut cu circa 40%. Moldova nu are nici o șansă de viitor dacă lupta cu corupția nu va fi una reală.

În acest sens, mă angajez să fac următoarele acțiuni:

- Voi solicita Procuraturii Generale investigarea tuturor cazurilor de corupție, în special din domeniul achizițiilor publice, despre care s-a scris și s-a vorbit în ultimii ani;
- Voi solicita investigarea tuturor concursurilor dubioase, în urma cărora în funcții cheie în instituțiile ce ar trebui să lupte cu corupția au ajuns persoane incompetente, ceea ce a redus din capacitățile de luptă cu corupția;
- Voi iniția revizuirea cadrului legal în vigoare pentru înăsprirea pedepselor pentru cazurile de corupție, în special a celor cu implicarea persoanelor cu funcții de răspundere;
- Voi elabora un proiect de lege pentru a atrage la răspundere persoanele ce fac justiție televizată, și îi acoperă pe marii corupți. Lor li se va atribui statut de complice la respectivele acte de corupție. Cazurile când primele persoane în stat dau „certificate de oameni buni” corupților împiedică activitatea organelor anticorupție;

- Voi propune un nou mecanism de recuperare a pagubelor suportate ca urmare a faptelor de corupție, care va include și o nouă modalitate de evaluare, sechestrare și confiscare a averilor corupților;
- Voi iniția, în viitorul Parlament, un amplu proces de reformare a instituțiilor cu funcții relevante pentru prevenirea și combaterea corupției, ca să fie exclusă dublarea de competențe, concurența nesănătoasă, conflictele între instituții, și să fie eliminate blocajele existente și să fie asigurată maxima eficiență a acestora.

Partea 7. Economia este baza prosperității

Regimului actual nu i-a reușit să facă față dezvoltării țării, economia a ajuns într-o stare deplorabilă.

Investitorii pleacă, industria descrește continuu, agricultura e la pământ, în domeniul construcțiilor – stagnare, transportul de mărfuri se reduce de la an la an etc. Managementul defectuos reduce din posibilitățile statului de a investi în proiecte de infrastructură, de a face față necesităților de ordin social, de a susține cultura, educația, sportul etc.

Economia trebuie salvată urgent, pentru că, în caz contrar, însuși statul riscă să intre în faliment.

În calitate de Președinte al Republicii Moldova, voi institui Consiliul economic de pe lângă șeful statului, în fața căruia vor fi puse următoarele sarcini:

- Elaborarea modificărilor legale sau a normelor legale noi pentru stimularea și protejarea investițiilor private interne, dar și pentru atragerea și garantarea investițiilor străine prin crearea mediului investițional favorabil;
- Elaborarea normelor legale necesare pentru crearea unui mediu concurențial benefic tuturor agenților economici;
- Elaborarea unei politici fiscale flexibile și diferențiate în vederea stimulării dezvoltării economice;
- Elaborarea propunerilor concrete pentru susținerea industriei prelucrătoare și a industriei IT, domenii care pot impulsiunea dezvoltarea întregii economii naționale;
- Elaborarea inițiativelor pentru simplificarea procedurii de arendă a platformelor de stat pentru întreprinderile de producere;

Partea 8. Reducerea datoriei de stat

În anii de guvernare ai regimului Maiei Sandu datoria de stat a crescut cu peste 50%, ajungând la 107 miliarde de lei. Având reforme economice eșuate, cei de la putere au recurs la unicul lucru la care se pricep – contractarea împrumuturilor. Iar banii luați sub formă de credite au fost utilizați pentru asigurarea confortului personal al guvernanților, dar nu al oamenilor de rând.

În calitate de președinte, intenționez să rezolv două probleme: să-i aduc în fața justiției pe cei care au permis acumularea nejustificată de datorii și să reduc dependența de credit a Republicii Moldova.

În acest scop voi face următoarele acțiuni :

- orice împrumut luat în ultimii 4 ani va fi investigat. Oamenii trebuie să știe în ce condiții s-au luat împrumuturi și pe ce s-au cheltuit banii ;
- În baza acestor investigații, voi veni cu adresări concrete către Procuratura Generală ca persoanele vinovate de prejudiciul statului să fie trase la răspundere;
- Voi elabora și voi propune Parlamentului spre aprobare un mecanism legislativ, care să prevadă sechestrarea și confiscarea averilor persoanelor vinovate de îndatorarea nejustificată a țării, de utilizarea irațională a acestora. Astfel va fi posibil de recuperat măcar parțial prejudiciul suportat de stat;
- Voi iniția discuții cu partenerii de dezvoltare pentru restructurarea datoriilor externe ale Republicii Moldova, pentru ca țara să se poată dezvolta normal.

Partea 9. Sistem de protecție socială eficient

În alegerile prezidențiale din 2020 ne-au promis „vremuri bune”. În realitate nivelul de trai al oamenilor s-a înrăutățit, sute de mii de oameni sunt în pragul sărăciei.

Sistemul de protecție socială este la pământ și starea de lucruri continuă să se înrăutățească.

Se impun măsuri urgente pentru a salva situația și eu, în calitate de Președinte al Republicii Moldova, voi acționa cu fermitate pentru:

- Elaborarea unui program național de combatere a sărăciei și de sporire a nivelului de protecție socială;
- Revizuirea modalității de alocare a fondurilor bugetare pentru toate ramurile sectorului social cu accent pe prioritățile și necesitățile reale;
- Perfecționarea sistemului de asistență socială, care să asigure susținere din partea statului celor mai defavorizate pături ale societății;
- Majorarea de cel puțin două ori a numărului de asistenți sociali și creșterea salariilor lor cu minimum 100%;
- Majorarea pensiei minime pentru toți pensionarii (după vârstă și invaliditate) la nivelul minimumului de existență;
- Voi returna indexarea pensiilor de două ori pe an, în funcție de creșterile de pret;
- Revizuirea mecanismului de calcul a indemnizațiilor unice la nașterea primului copil, dar și a următorilor copii, astfel încât acestea să acopere necesitățile reale ale mamelor după naștere;
- Majorarea alocației sociale pentru copiii cu dizabilități până la nivelul necesităților reale.

Partea 10. Soluționarea problemei transnistrene

Maia Sandu și regimul său au stopat dialogul cu Tiraspolul.

În calitate de Președinte, ea nu a avut nici o întrevvedere cu liderul regiunii transnistrene, la fel cum nu a fost nicio tentativă de a reintegra țara la nivel legislativ. Mai mult ca atât, a fost vehiculată ideea că Republica Moldova ar trebui să se integreze în Uniunea

Europeană fără regiunea transnistreană, iar unele „minți fierbinți”, în genere, au propus ca Moldova să renunțe la această regiune.

O asemenea abordare contravine Constituției Republicii Moldova și ideile de acest gen trebuie combătute din start. Republica Moldova trebuie să acționeze ferm și consecvent pentru soluționarea pașnică a problemei transnistrene.

În calitate de Președinte, voi întreprinde acțiunile necesare ce se impun în acest sens, cum ar fi:

- Voi asigura comunicare permanentă la nivel de Președinte al Republicii Moldova și lider al regiunii transnistrene. Dialogului bilateral trebuie să-i revină rolul de bază în procesul de reglementare pașnică a problemei transnistrene;
- Voi propune instituirea unui grup de lucru, atât cu reprezentanții ambelor maluri ale Nistrului, care să identifice toate impedimentele existente în dialogul bilateral și să propună soluții concrete pentru eliminarea acestora;
- Voi iniția un amplu dialog cu partenerii externi relevanți pentru a stabili formatul pentru negocierea din continuare a soluțiilor pentru problema transnistreană;
- Voi veni cu un set de noi propuneri pentru consolidarea încrederii între cele două maluri ale Nistrului;
- După un amplu proces de consultări cu reprezentanții administrației transnistrene, dar și cu partenerii externi relevanți, voi propune pași concreți pentru identificarea unei soluții unanim acceptate pentru problema transnistreană.